

1046

საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს ბრძანებითა
და განკარგულებათა

პრეზუმი

წელიწადი მცხრბი

№ 3	Сборник приказов и Распоряжений Министерства Просвещения Груз. ССР	1946 წ.
-----	---	---------

შინაარსი

1. ბრძანებულება—საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა საქ. სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებლის წოდების მინიჭე- ბის შესახებ	83- 2
2. ბრძანება № 342—საქ. სსრ სახ. პედაგოგიური სასწავლებლის მე-4 კურსზე ჩატარებული საკონტროლო წერიით შემოწმების შედეგე- ბის შესახებ ქართული და რუსულ ენასა და ლიტერატურაში და არითმეტიკაში	11
3. ბრძანება № 506— საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების განხორციე- ლების შემოწმების შედეგების შესახებ	23
4. შინაგანაწესი—პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებლისა .	27
5. ბრძანება № 450— ოქროს მედალზე საშუალო სკოლის კურსდამთავ- რებულთა აკადემიური წარმატების შესახებ ზოგიერთ უმაღლეს სასწავლებელში	30

4147

თბილისი—1946 წ.

ბრძანებულება

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა
საქართველოს სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებლის
წოდების მინიჭების შესახებ

სახალხო განათლების დარგში თვალსაჩინო დამსახურებულ
ბინათვის მიენიჭოთ საჭ. სსრ სკოლის დამსახურებული
მასწავლებლის წოდება:

1. აბაშიძეს ილია სოლომონის-ძეს — ქუთაისის მუსიკალური სასწავლებლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
2. აბელიშვილს ელენე დავითის-ასულს — თბილისის 1-ლი მუსიკალური სასწავლებლის მასწავლებელს.
3. აბზიანიძეს ტარასი სარდიონის-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
4. აბულაძეს პლატონ ქრისტეფორეს-ძეს — სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.
5. ალექსანდროვას ვერა პეტრეს-ასულს — თბილისის მე-6-7 მუსიკალური სკოლის მასწავლებელს.
6. არონიშვილს ვლადიმერ ალექსანდრეს-ძეს — მახარაძის რუსული საშუალო სკოლის დირექტორს.
7. ახალკაცს პავლე დავითის-ძეს — თბილისის მე-2 მუსიკალური სასწავლებლის დირექტორს.
8. ბებურიშვილს თამარ მიხეილის-ასულს — პედაგოგს, ი. გოგე-ბაშვილის სახელობის თბილისის სახალხო განათლების ბიბლიოთეკის თანამშრომელს.
9. ბერაძეს ნიკოლოზ დიმიტრის-ძეს — გორაბერეჟოვლის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
10. ბასილაშვილს ნატალია ლუკას-ასულს — თბილისის ქალთა მე-19 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

11. ბერიძეს გიორგი მიხეილის-ძეს—თბილისის ქალთა 34-ე საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
12. ბეშქენაძეს ალექსანდრე გიორგის-ძეს—სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.
13. ბოკუჩავას ნიკოლოზ აქვსენტის-ძეს—ცხაკაიას პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.
14. ბურაკოვსკაიას მარიამ სტეფანეს-ასულს—სტალინირის საშუალო სკოლის მასწავლებელს
15. ვარდიაშვილს ნინო მათეს-ასულს—თბილისის ვაჟთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
16. ვართაგავას იპოლიტე პეტრეს-ძეს—გორის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.
17. ვახვახიშვილი-წერეთელს მარიამ რევაზის-ასულს—ქ. თბილისის ლ. პ. ბერიას სახელობის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების პედაგოგიური კაბინეტის მეთოდისტს.
18. გაჩეჩილაძეს ივანე იოსების-ძეს—თბილისის კბილის სატექნიკო სკოლის მასწავლებელს.
19. გველესიანს გრიგოლ დავითის-ძეს—თბილისის ვაჟთა მე-3 საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე:.
20. გაბარაშვილს კონსტანტინე ბიძინას-ძეს—კიროვის სახელობის საქართველოს ინდუსტრიული ინსტიტუტის მასწავლებელს.
21. გაბუნიას სუსანა ნიკოლოზის-ასულს —თბილისის 1-ლი მუსიკალური სასწავლებლის მასწავლებელს.
22. გამსახურდიას ვალენტინა რომანის-ასულს—თბილისის ქორეოგრაფიული სტუდიის მასწავლებელს.
23. გეგეჭკორს ვალერიან ივანეს-ძეს—ცხაკაიას პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.
24. გეგეჭკორს მავრა ზურაბის-ასულს—თბილისის ქალთა 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
25. გეგეჭკორს თამარ ასლანის-ასულს —თბილისის ქალთა 34-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
26. გეგიაძეს ელენე სოლომონის-ასულს — თბილისის ქალთა 25-ე საშუალო სკოლის დირექტორს.
27. გიგაური-ელბაქიანს ელენე დავითის-ასულს — თბილისის ვაჟთა მე-9 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
28. გიორგაძეს ავქსენტო ოქროპირის-ძეს—ქუთაისის ქალთა მე-9 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

29. გოგავას ნინო ანტონის-ასულს—თბილისის რკინიგზის ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
30. გოგუაძეს ანანია ჯამულეთის-ძეს ლ. პ. ბერიას სახელობის საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მასწავლებელს.
31. გუთიაშვილს შალვა გიორგის-ძეს—გორის პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.
32. დარხაველიძეს ალექსანდრა სილოვანის-ასულს—დიდი ჯიხაიშის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მასწავლებელს.
33. დაშკევიჩს ლეოკადია ივანეს-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-9 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
34. დაშკევიჩ-მეხხს ეკატერინე ვასილის-ასულს—საქართველოს სსრ შინსახკომის ბავშვთა უბატრონობასთან და უმეტეალყურეობასთან ბრძოლის განყოფილების ინსპექტორს სასწავლო-აღმზრდელობითს დარგში.
35. დვორაკოვსკის იაკობს სამუელის-ძეს—ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის რკინიგზის ტექნიკუმის მასწავლებელს.
36. დეკანოზიშვილს დიმიტრი თადეოზის-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის ინსპექტორს.
37. ჯავახიას დავით ამბაკოს-ძეს—საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისრის მოადგილეს.
38. ჯანჯღავას არტემ თევდორეს-ძეს—სოხუმის ვაჟთა მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორს.
39. ძაგნიძეს ალექსანდრე რომანის-ძეს—ქობულეთის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
40. ძიძავას ვალენტინა ხარიტონის-ასულს—სოხუმის ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
41. ჯაფარიძეს გრიგოლ მალაქიას-ძეს—სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.
42. ჯუღელს ოლღა სიმონის-ასულს—ქუთაისის ქალთა მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
43. ეგორკინას ელენე ივანეს-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-9 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
44. ედიშერაშვილს ეფრემ ილარიონის-ძეს—გურჯაანის რაიონის ჩუმლაყის შვიდწლედის მასწავლებელს.
45. ერმოლაევას ზინაიდა სილიბისტროს-ასულს—ქუთაისის საავიაცო ტექნიკუმის მასწავლებელს.
46. ზაგურსკაიას მარიამ ივანეს-ასულს—ლ. პ. ბერიას სახელობის სოხუმის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.

47. ზედგინიძეს ანასტასია ანდრიას-ასულს—ქარელის რაიონის ბრეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

48. ზედგინიძეს პლატონ ნიკოლოზის-ძეს—თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

49. ინჯიას კონსტანტინე ნიკოლოზის-ძეს—წულუკიძის პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.

50. იოსელიანს მარიამ კონსტანტინეს-ასულს—სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

51. იოსელიანს ნატალია ალექსის-ასულს—სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

52. კაკაბაძეს ვალერიან ფილიპეს-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის სამხედრო საჰაერო ძალთა თბილისის სპეციალური სკოლის მასწავლებელს.

53. კაკაბაძეს მეთოდე მიხეილის-ძეს—თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

54. კანდელაკს ალექსანდრე იოსების-ძეს—თბილისის რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტის მასწავლებელს.

55. კანდელაკს ანდრია სამსონის-ძეს—სამტრედიის რკინიგზის მე-20 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

56. კანდელაკს მელქისედეკ სამსონის-ძეს—ა. წულუკიძის სახელობის ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.

57. ქანთარიას გიორგი ფარნაოზის-ძეს—საქართველოს სსრ მიწსახკომის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმების უფროს ინსპექტორს.

58. ქარსანიძეს ივანე დიმიტრის-ძეს—თბილისის საფინანსო-ეკონომიური ტექნიკუმის მასწავლებელს.

59. ქარუმიძეს იოსებ ქაიხოსროს-ძეს—თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სახალხო განათლების განყოფილების პედაგოგიური კაბინეტის მეთოდისტს.

60. კასრაძეს სიმონ ნიკოლოზის-ძეს—გორის პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.

61. კვარაცხელიას იასონ თადეოზის-ძეს—ზუგდიდის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

62. კვარიანი-ფვანიას ანა გიორგის-ასულს—ქუთაისის ვაჟთა მე 8 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

63. კვინიკაძეს ნიკოლოზ ერმილეს-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის ინსპექტორს.

64. **კვირკელიას** პლატონ მელქისედეკის-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის პედაგოგიის კაბინეტის გამგეს.
65. **კვიტაშვილს** გიორგი ქრისტეფორეს-ძეს—სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.
66. **კეზელს** ბარბარე პეტრეს-ასულს—დუშეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
67. **კეკელიას** გიორგი ივანეს-ძეს—თბილისის რაიონის კოჯრის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.
68. **კელენჯერიძეს** ბესარიონ ანტონის-ძეს—ზესტაფონის მოზრდილთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
69. **ყენიას** მარიამ ნესტორის-ასულს—ბორჯომის ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
70. **კენკაძეს** გიორგი ეგნატეს-ძეს—თბილისის რკინიგზის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
71. **კეჭაყმაძეს** ანასტასია ტერენტის-ასულს—ლანჩხუთის რაიონის სუფსის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
72. **კლდიაშვილს** ოლღა ვიქტორის-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
73. **ქობულიას** ვასილ მაქსიმეს-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის მოზრდილთა სკოლების პედაგოგიური კაბინეტის გამგეს.
74. **კორძაიას** ვერა ბესარიონის-ასულს—ქუთაისის ქალთა მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
75. **ყუბანეიშვილს** გიორგი პავლეს-ძეს—ვანის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მასწავლებელს.
76. **კუკავას** პარმენ ზოსიმეს-ძეს—თბილისის ვაჟთა მე-14 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
77. **ყურაშვილს** ტერენტი ეგნატეს-ძეს—ქუთაისის პედაგოგიური სასწავლებლის დირექტორს.
78. **კუკავას** ეკატერინე ერმილეს-ასულს—სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ლენინგორის რაიონის მონასტრის საშუალო სკოლის დირექტორს.
79. **ლევიცკის** გიორგი პეტრეს-ძეს—თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.
80. **ლევუავას** სეფე პაატას-ძეს—ხაშურის რკინიგზის მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
81. **ლოლუას** აგრაფინა დავითის-ასულს—ფოთის დაწყებითი სკოლის გამგეს.

82. ლორთქიფანიძეს გრიგოლ კონსტანტინეს-ძეს — თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სასახლო განათლების პედაგოგიური კაბინეტის მეთოდისტს.

83. ლორთქიფანიძეს სოლომონ მიხეილის-ძეს — თბილისის სააღმშენებლო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

84. მაისურაძეს ევსევი არტემის-ძეს — ამბროლაურის რაიონის გოდინის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

85. მამულაიშვილს ოლღა იელიანეს-ასულს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის კაბინეტის გამგეს.

86. მაზარაშვილს დანიელ გიორგის-ძეს — ქუთაისის ქალთა მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

87. მგალობლიშვილს ალექსანდრე ფილიპეს-ძეს — თბილისის ტოპოგრაფიული ტექნიკუმის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

88. მგელაძეს ნიკოლოზ დიმიტრის-ძეს — თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

89. მებურიშვილს ამბროსი ბესარიონის-ძეს — თბილისის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

90. მეზგრიშვილს მარიამ ალექსანდრეს-ასულს — თელავის რაიონის კისისხევის შვიდწლედის დირექტორს.

91. მელიქაძეს დავით ისიდორეს-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის სასკოლო მშენებლობის სამმართველოს უფროსს.

92. მესხს გრიგოლ პარტენის-ძეს — ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის პიონერთა სასახლის ფერწერის კაბინეტის ხელმძღვანელს.

93. მიხაილოვას მარიამ ალექსანდრეს-ასულს — თბილისის რკინიგზის ვაჟთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

94. მუჯირს ანტონ სილოვანის-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის ინსპექტორს.

95. მხეიძეს შალვა სიმონის-ძეს — თბილისის ქალთა მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

96. ნადარეიშვილს ანა (ფლორენცია) მიხეილის-ასულს — ცხაკაიას რკინიგზის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

97. ნადირაძეს პავლე დიმიტრის-ძეს — ქიათურის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

98. ნანეიშვილს კონსტანტინე ყარამანის-ძეს — სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

99. ნაცვლიშვილს ანა გიორგის-ასულს — სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მასწავლებელს.

100. ნაცვლიშვილს სერაპიონ იროდის-ძეს—ბათუმის ვაჟთა საშუალო სკოლის დირექტორს.

101. ნაჭყებიას დავით ფარნაოზის-ძეს—აფხაზეთის ასსრ გულ-რიფშის რაიონის ბაბუშერის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

102. ოვინს პოლოს გაბრიელის-ძეს—პუშკინის სახელობის თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის მასწავლებელს.

103. ოდიშარიას ევგენი ნიკოლოზის-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის ინსპექტორს.

104. ვაპიტაშვილს ვასილ ერმილეს-ძეს—თბილისის ვაჟთა 21-ე საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

105. პარკიას ნინო მარკოზის-ასულს—საქართველოს სსრ განსახკომის თბილისის უსინათლოთა სკოლის მასწავლებელს.

106. ფერაძეს ირაკლი ილიას-ძეს—ქ. თბილისის სტალინის სახელობის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგეს.

107. ფერაძეს თომა ვასილის-ძეს—თბილისის ქალთა 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

108. პეტრიაშვილს ელენე ვასილის-ასულს—ქუთაისის ქალთა მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

109. ფირცხალავას დოროთე ალექსის-ძეს—ლ. პ. ბერიას სახელობის თბილისის პიონერთა სასახლის პედაგოგიური ნაწილის დირექტორის მოადგილეს.

110. ფირცხალავას სევერიანე ალექსის-ძეს—ცხაკაიას ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

111. პოპოვას ევგენია ალექსანდრეს-ასულს—თბილისის რკინიგზის მე-3 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

112. პროცენკოვს ოლღა იურის-ასულს—თბილისის ქალთა 25-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

113. რაზმაძეს ელენე მიხეილის-ასულს—თბილისის ფიზკულტურის ტექნიკუმის მასწავლებელს.

114. რიადნოვას ნინო ალექსანდრეს-ასულს—თბილისის 1-ლი მუსიკალური სასწავლებლის მასწავლებელს.

115. რუდენკოვს ივანე გრიგოლის-ძეს—თბილისის მუსიკალური სტუდიის მასწავლებელს.

116. ხაყვარელიძეს ეკატერინე ვლადიმერის-ასულს—თბილისის ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

117. სამსონიას ანა იაკობის-ასულს—თბილისის ქალთა მე-16 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

- 118. **სამსონიას** სალომე გიტოს-ასულს—ბათუმის რკინიგზის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 119. **სანაკოვეს** ნიკოლოზ დავითის-ძეს—სტალინირის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.
- 120. **სანიკიძეს** ალექსანდრა ვასილის-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-11 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 121. **საჩჩიმელიას** ალექსანდრე გიორგის-ძეს—ცხაკაიას სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მასწავლებელს.
- 122. **სოხაძეს** მარიამ კონდრატეს-ასულს—თბილისის ვაჟთა მე-20 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 123. **სოხაძეს** ნინო კონდრატეს-ასულს—თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სახალხო განათლების განყოფილების გამგის მოადგილეს.
- 124. **სულავას** არჩილ პეტრეს-ძეს—ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.
- 125. **სუმაროკოვს** ფეოდოსი ალექსანდრეს-ძეს—საქართველოს სსრ განსახკომის სამხედრო საჰაერო ძალთა თბილისის სპეციალური სკოლის უფროსს.
- 126. **სხულუხიას** სამსონ გიორგის-ძეს—გეგეჭკორის რაიონის სოფ. სალხინოს საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 127. **თალაკვაძეს** ქსენია ივანეს-ასულს—ბათუმის ვაჟთა მე-9 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 128. **ტერ-გეგვონდიანს** ანა გრიგოლის-ასულს—თბილისის ვაჟთა 31-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 129. **თოთიბაძეს** კონსტანტინე ანტონის-ძეს—თბილისის ქალთა მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 130. **ფოტინოვს** ლავრენტი დემიანეს-ძეს—თბილისის ვაჟთა 28-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 131. **ხარაზაშვილს** ელენე კონსტანტინეს-ასულს—ლ. პ. ბერიას სახელობის საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მასწავლებელს.
- 132. **ხარებოვას** მარიამ ივანეს-ასულს—სტალინირის ქალთა საშუალო სკოლის მასწავლებელს.
- 133. **ხიზანიშვილს** ვლადიმერ ონისიმეს-ძეს—ლენინის სახელობის თბილისის რკინიგზის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტის მასწავლებელს.
- 134. **ხირსელს** თამარ ზაალის-ასულს—სიღნაღის რაიონის ანავის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

135. ცივილინას ზინაიდა ივანეს-ასულს — თბილისის ქალთა 21-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

136. ცისკარიშვილს გიორგი ივანეს-ძეს — ახმეტის რაიონის მუშაო ალენის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

137. წულეისკირს ბარბარე გიორგის-ასულს — მუშა ახალგაზრდობის თბილისის მე-11 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

138. წულუკიძეს ნინო დიმიტრის-ასულს — ზესტაფონის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

139. ცხაკაიას კალისტრატე ნესტორის-ძეს — ზუგდიდის რუსული საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

140. ჩერნიავესკაიას ევგენია ვასილის-ასულს — თბილისის მუსიკალური ათწლედის მასწავლებელს.

141. ჩიჯავაძეს ანა გიორგის-ასულს — თბილისის მუსიკალური ათწლედის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

142. ჩიკვაძეს ზინაიდა კალისტრატეს-ასულს — ა. წულუკიძის სახელობის ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელს.

143. ჩიქობავას ბენედიქტე ექვთიმეს-ძეს — ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველოს სკოლების განყოფილების მეთოდისტს.

144. ჭიჭინაძეს ვერა კონსტანტინეს-ასულს — თბილისის პედაგოგიური სასწავლებლის მასწავლებელს.

145. ჩხინაძეს ევსევი ივანეს-ძეს — თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის მასწავლებელს.

146. ჭყონია-სტურუას ალათი ლომინის-ასულს — თბილისის რკინიგზის ვაჟთა მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

147. ჩხენკელს ვლადიმერ პავლეს-ძეს — პუშკინის სახელობის თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის მასწავლებელს.

148. შაფაქიძეს ლუბა სიმონის-ასულს — თბილისის ქალთა 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

149. შარაძენიძეს სიმონ ბესარიონის-ძეს — პუშკინის სახ. თბილისის სამასწავლებლო ინსტიტუტის სასწავლო ნაწილის გამგეს.

150. შახტაბინსკაიას ნაზლი ისა სულთან ყზის — თბილისის ქალთა 37-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

151. შუშანიას ონოფრე ივანეს-ძეს — საქართველოს სსრ განსახკომის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკს.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის
თავმჯდომარე ბ. სტუარშა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
ვ. მენატაშვილი

1946 წ. 5 მარტი, ქ. თბილისი.

ბრძანება № 342

საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატისადმი

1946 წ. „20“ თებერვალი

1. საქართველოს სსრ სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლის მეოთხე კლასზე ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში ჩატარებული საკონტროლო წერიითი შემოწმების შედეგების შესახებ წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი დამტკიცდეს.

2. აღინიშნოს, რომ არადამაკმაყოფილებელი ცოდნა-ჩვევა გამოამჟღავნეს:

ა) ქართულ ენასა და ლიტერატურაში: ახალქალაქის (დირექტორი ლ. აბაშიძე), ქ. თბილისის (დირექტორი მ. ფირცხალაიშვილი), ზესტაფონის (დირექტორი თ. მანჯავიძე) პედსასწავლებლების მოსწავლეებმა;

ბ) რუსულ ენაში: ახალქალაქის, ქ. თბილისისა და გორის (დირექტორი ი. კაპანაძე) პედსასწავლებლის მოსწავლეებმა;

გ) არითმეტიკაში ახალქალაქის, გორის, ხაშურის (დირექტორი ე. ნოზაძე), სიღნაღის (დირექტორი მ. თანდაშვილი), ბათუმის (დირექტორი ო. ჩხიკვიშვილი) პედსასწავლებლის მოსწავლეებმა.

3. პირველ სემესტრში საკლასო წერიითი მუშაობის ჩატარებლობისათვის გამოეცხადოს საყვედური გაფრთხილებით ბათუმის პედსასწავლებლის მათემატიკის მასწავ. ელენე თალაკვაძეს.

4. წერიითი მუშაობის სუსტად დაყენების გამო გაფრთხილებულ იქნან ახალქალაქის პედსასწავლებლის დირექტორი ამხ. ლ. აბაშიძე, ქ. თბილისის პედსასწავლებლის დირექტორი ამხ. მ. ფირცხალაიშვილი და სასწავლო ნაწილის გამგე ამხ. კ. ცაგარეიშვილი, ზესტაფონის პედსასწავლებლის დირექტორი ამხ. თ. მანჯავიძე და გორის პედსასწავლებლის დირექტორი ი. კაპანაძე.

5. ბათუმის პედსასწავლებლის დირექტორს ამხ. ოლ. ჩხიკვიშვილს მიეთითოს იმის გამო, რომ მან ვერ უზრუნველჰყო ქართულ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლეთა წერიითი ნამუშევრების საქართველოს სსრ განსახკომში წარდგენა.

6. დაევალოს დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველო პედაგოგიური სასწავლებლების სექტორს:

ა) განსაკუთრებულ აღრიცხვაზე აიყვანოს პედსასწავლებლის ის მოსწავლენი, რომელთა საკონტროლო წერიტი ნამუშევრები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში შეფასებულ იქნა „2“-ზე;

ბ) არაუგვიანეს 10 აპრილისა შეისწავლოს ახალქალაქის პედაგოგიური სასწავლებლის სასწავლო - აღმზრდელი მუშაობა და დასახოს საჭირო ღონისძიებანი მუშაობის გარდასაქმნელად;

გ) პერიოდულად ჩაატაროს საკონტროლო წერიტი სამუშაოები ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში პედაგოგიური სასწავლებლის ყველა კურსზე და დასახოს სათანადო ღონისძიებანი.

7. წარმოდგენილი მოხსენებითი ბარათი და ეს ბრძანება განხილულ იქნას საქართველოს სსრ ყველა პედაგოგიური სასწავლებლის პედსაბჭოს სხდომაზე.

საქართველოს სსრ განათლების

სახალხო კომისარი **მ. კუპრაძე**.

მოხსენებითი ბარათი

საქართველოს სსრ სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლების მართვა კურსზე ჩატარებული საკონტროლო წერიტი შემოწმების შედეგების შესახებ ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და ლიტერატურაში და არითმეტიკაში.

საქართველოს სსრ პედსასწავლებლების დამამთავრებელი კურსის მოსწავლეთა ცოდნა-ჩვევის გამოვლინების მიზნით, 1945 წლის 10 დეკემბრიდან 20 დეკემბრამდე, ახალქალაქის, ბათუმის, გორის, ზესტაფონის, თბილისის, მახარაძის, სიღნაღის, ქუთაისის, ცხაკაიას, ხაშურის და წულუკიძის სახელმწიფო პედაგოგიურ სასწავლებლებში ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, რუსულ ენასა და არითმეტიკაში, ჩატარებული იქნა საკონტროლო წერიტი მუშაობა.

პედაგოგიურ სასწავლებლებს წერიტი მუშაობის ორგანიზებულად ჩატარების მიზნით მიეცათ მითითება: ა) წერა ზუსტად ჩატარებინათ დაწესებულ დღეებში, ბ) წერიტი სამუშაოს შესასრულებლად მოსწავლეთათვის მიცემული იყო ორი საათი თანმიყოლებით, გ) სა-

კონტროლო წერითი სამუშაოები მოსწავლეთა მიერ შესრულებულ
ყოფილიყო საკლასო წერითი მუშაობისათვის განკუთვნილ რეფლექს-
ში. ამასთან, არ იყო ნებადართული წერითი სამუშაო მოსწავლეთა
მიერ თავდაპირველად შავად ყოფილიყო შესრულებული და მერე
კი რეფლექსში გადაწერილი, ყველა წერითი ნამუშევარი საგნის მოსწავ-
ლებლებს უნდა გაესწორებიათ გულდასმით და შეეფასებიათ.

საკონტროლო წერითი თემები მოთავსებული იყო დალუქულ
პაკეტში. დალუქული პაკეტი განათლების განყოფილების გამგეს პი-
რადად უნდა ჩაებარებინა პედსასწავლებლის დირექტორისათვის
საკონტროლო წერისათვის დაწესებულ დღეს და პაკეტის გახსნისას
შეედგინათ სათანადო აქტი.

საკონტროლო წერითი მუშაობის ჩასატარებლად შერჩეული
იქნა საწერი თემები: 1. ქართულ ენასა და ლიტერატურაში:—
აღ. ყაზბეგის რომანის „ელგუჯას“ მოკლე შინაარსი, 2. რუსულ
ენასა და ლიტერატურაში:—საკარნახო ტექსტი 106 სიტყვისაგან
შემდგარი, რომელიც აღებული იყო გავლილ ლიტერატურულ მასა-
ლიდან. 3. არითმეტიკაში: კომბინირებული ამოცანა ნაწილის მიხედ-
ვით მთელის პოვნაზე და პროცენტზე, ხოლო მაგალითები პროპორ-
ციის უტნობი წევრის მოძებნაზე და ყველა მოქმედება ათწილადებზე.
განსახკომის დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს
მიერ რეცენზირებულ იქნა არამართო საკონტროლო წერითი ნამუ-
შევრები, არამედ პედსასწავლებლებში 1945 წლის 17 სექტემბრი-
დან 20 დეკემბრამდე ჩატარებული ყველა წერითი ნამუშევარი.

პედაგოგიურ სასწავლებლიდან ქართულ ენასა და ლიტერატუ-
რაში წარმოდგენილი 194 რეფლექსი 776 წერითი ნამუშევართ;
რუსულ ენასა და ლიტერატურაში წარმოდგენილი იყო 184 რეფლექსი
552 წერითი ნამუშევართ; ხოლო არითმეტიკაში 194 რეფლექსი 504
ნამუშევართ—საკონტროლო წერითი ნამუშევრების ჩათვლით.

ამრიგად საკონტროლო წერითი ნამუშევართან ერთად პედსას-
წავლებლის მეოთხე კურსის ერთ მოსწავლეზე, საშუალოდ, ქართულ
ენასა და ლიტერატურაში მოდის 4 წერითი ნამუშევარი, რუსულ
ენაში—3 და არითმეტიკაში კი 3-ზე ნაკლები, რაც არ შეიძლება
საკმარისად ჩაითვალოს.

წერითი ნამუშევრების ანალიზმა ცხადჰყო, რომ ზოგიერთი
პედსასწავლებლის მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებში სჩანს განვლი-
ლი პროგრამული მასალების შეგნებული ცოდნა. ასე, მაგალითად,
ქ. ქუთაისის, სიღნაღისა და ცხაკაიას პედსასწავლებლის მოსწავლენი
ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ამჟღავნებენ ნაწარმოების ტექს-

ტის საფუძვლიან ცოდნას, გააჩნიათ წერილობითი აზრის თანამიმდევრულად და ცხადად გადმოცემის უნარი, გამომუშავებულ მართლწერის ჩვევები. რუსულ ენასა და ლიტერატურაში საკონტროლო წერითი სამუშაოები დამაკმაყოფილებლად არის შესრულებული ბათუმის, ქუთაისის, სიღნაღის და წულუკიძის პედსასწავლებლების მოსწავლეთა მიერ; არითმეტიკაში მაგალითები და ამოცანა დამაკმაყოფილებლად არის ამოხსნილი ქუთაისისა და მახარაძის პედსასწავლებლების მოსწავლეთა მიერ.

ზესტაფონის პედსასწავლებლის მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრების ანალიზმა გამოამჟღავნა სერიოზული ნაკლოვანებანი.

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) მოსწავლეთა საგრძნობ ნაწილს საფუძვლიანად არა აქვს შესწავლილი ლიტერატურული ტექსტი, არ შესწევს უნარი აზრის დასასაბუთებლად ნაწარმოებიდან სათანადო ადგილები მოიტანოს, აზრი თანამიმდევრულად ჩამოაყალიბოს, შესაბამისად გამოიყენოს კრიტიკული სტატიები, დამოუკიდებლად გამოიტანოს საჭირო დასკვნები; ზოგი მოსწავლე უშვებს უხეშ ფაქტიურ შეცდომებს. მაგალითად, ახალქალაქის მე-4 კურსის მოსწავლე ზ. ა. გრ. ორბელიანის „სადღეგრძელოს“ განხილვისას წერს: „რა აინტერესებდათ საქართველოს მტრებს?—მათ ძალიან მოსწონდათ საქართველო კიდევ ქართველი ხალხი, როგორც მებრძოლი ხალხი, აგრეთვე მტრების გულისყურს იპყრობდა საქართველოს ლაღი და მიმზიდველი ბუნება:

ჰე, მძიმე მამულო სასურველო!

ვინ გახსენოს, რომ მის გული

არ ათრთოლდეს, სიხარულის აღტაცებითა აღესილი“.

მასწავლებლის მიერ ეს უაზრო ადგილი არ არის გასწორებული და ამავე დროს ნამუშევარი შეფასებულია 4-ზე. ამავე სასწავლებლის მოსწავლე ვ. თ. ალ. ჭავჭავაძის შემოქმედების გარჩევისას წერს: „საქართველოს ახსოვს მრავალი აოხრება სპარსეთის. შაჰ-აბაზის შემოსვლის დროს დიდი გაჭირვება განიცადეს, მაგრამ მაინც მოიხვეჭა გმირული სული“. მასწავლებლის მიერ აქაც მრავალი შეცდომა არ არის გასწორებული და ნამუშევარი კი შეფასებულია 3-ზე. ასეთივე მდგომარეობაა თბილისის პედაგოგიურ სასწავლებელშიც.

ბ) მოსწავლეთა ერთი ნაწილი ვერ ახერხებს აზრის ნათლად გამოხატვას, უშვებს უხეშ სტილისტიკურსა და ორთოგრაფიულ შეცდომებს. მოსწავლეთა დიდ ნაწილს არ შესწევს წინადადებებში

ქვემდებარისა და შემასმენელის დროსა და რიცხვში შეთახმების უნარი; ჯერ კიდევ ხშირად გვხვდება კუთხური გამოთქმები და სხვ. მაგალითად, მახარაძის პედსასწავლებლის მოსწავლეები წერენ: „შვალამე“, „მიხთა“, „მისი ენა არავინმა არ იცის“, „გახთა“, „პიესაში არსებული ისტორია“, „მთაში ხევის ყარაულობის დროს მოდის ერთი მოხვეე“; ხაშურის პედსასწავლებლის მოსწავლეთა ნამუშევრებში ასეთი ადგილი გვხვდება,— „ონისიმეს შვილი მათია და ელგუჯა ძმად შეიფიცებიან, რომლის საშუალებითაც კავშირს გააბამს მზალვესთან“, „მათ მტერი ვერ მიუღებოდათ“, „როდესაც ელგუჯამ გაიგონა სროლის ხმა, ია შევარდება სახლში“; ხოლო წულუკიძის პედსასწავლებელში: „გოგიამ დაედევნა“, „ელგუჯამ გაჰყვა მახამეთას“, „გოგვიდან ვარი მიიღო“. მსგავსი მდგომარეობაა თბილისის, გორის, ზესტაფონის პედსასწავლებლებშიაც;

გ) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მოსწავლეები არ არიან დაუფლებულნი პუნქტუაციის კანონებს, არა აქვთ სიტყვების გადატანისა და სწორად დამარცვლის მტკიცე ჩვევა. მაგალითად, ხაშურის პედსასწავლებლის მოსწავლეები წერენ: „გამჯამთ-ელდა“, „ჩოფიკა-შვილი“ და სხვ. მსგავსი მდგომარეობაა თბილისის, ზესტაფონის, წულუკიძის, გორისა და ახალქალაქის პედსასწავლებლებში;

დ) მოსწავლეებს არა აქვთ გამოუმუშავებული კალიგრაფიული ხელი და ბევრ სასწავლებელში არ ტარდება მასწავლებლის მიერ მითითებული შეცდომების გამოსწორებაზე ვარჯიში (თბილისის, ახალქალაქის, ხაშურის, გორის პედაგოგიური სასწავლებლები);

ე) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მასწავლებლები დაუშვებელ უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან მოსწავლეთა წერითი ნამუშევრების შეფასების საქმეს. ახალქალაქის პედსასწავლებლის 15 წერითი ნამუშევრიდან მასწავლებლის მიერ 10 შეფასებულია „3“-სა და „4“-ზე, ხოლო განსახკომის მიერ 15-ვე „2“-ზეა შეფასებული; მახარაძის, პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილი 15 წერითი ნამუშევრიდან „4“-ზე შეფასებულია 1, „3“-ზე—13, „2“-ზე კი 2 წერითი ნამუშევარი, ხოლო განსახკომის მიერ „3“-ზე შეფასებულია მხოლოდ „4“ წერითი ნამუშევარი და დანარჩენი 11 კი—„2“-ზე. მსგავსი მდგომარეობაა ზესტაფონისა და გორის პედსასწავლებლებში.

რუსულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) თბილისის პედაგოგიური სასწავლებლის მოსწავლეებმა არ იციან არსებითი სახელების დაბოლოების მართლწერა („пашады“, „пашадей“ და სხვა), უშვებენ შეცდომებს უმახვილო ხმოვანების

მართლწერაში — „0“-ს ნაცვლად წერენ „ა“-ს („паднасила“ და სხვა), სწორად ვერ წერენ ზმნებს, რომელთა წინ იწერება „не“ („нехотела“). არა აქვთ ჩვევა ისეთი სიტყვების მართლწერისა, რომელშიაც იხმარება რბილი ნიშანი, წერენ „силно“, „смотрител“ და სხვ. საკუთარ სახელს ვერ წერენ სწორად („дуня“ და სხვ.) არის სიტყვების დამახინჯებულად წერის შემთხვევებიც — „обл-учок“-ის ნაცვლად წერენ — „обручок“-ს, „мучительном“-ის ნაცვლად წერენ „мусчителном“ და სხვ. თითოეული მოსწავლის თითო ნამუშევარში დაშვებულია 7—10-მდე ორთოგრაფიული შეცდომა;

ტულად წერენ გორის პედსასწავლებლის მე-4 კურსის მოსწავლეები: თითოეული მოსწავლის თითო წერით ნამუშევარში დაშვებულია 7-40-მდე ორთოგრაფიული შეცდომა;

გ) ზოგიერთ პედსასწავლებლის მასწავლებელი დაუშვებელ ლიბერალობას იჩენს ნამუშევრების შეფასების საქმეში. ასე მაგალითად, გორის პედსასწავლებლის 4 მოსწავლის წერითი ნამუშევარი შეფასებულია „3“-ზე, თვით მასწავლებლის მიერ თითოეულ ნამუშევარში შემჩნეულია და გასწორებული 17-მდე სხვადასხვა სახის შეცდომა; სამი მოსწავლის წერითი ნამუშევარი შეფასებულია „4“-ზე, მაშინ როდესაც თითოეული მოსწავლის წერით ნამუშევარში 8-ზე მეტი შეცდომაა დაშვებული, ხოლო ერთი ნამუშევარი შეფასებულია „5“-ზე, მაშინ როდესაც ამ ნაშრომში 12. შეცდომაა; ცხაკაიას პედსასწავლებლის 5 მოსწავლის წერით ნამუშევარი მასწავლებლის მიერ შეფასებულია „3“-ზე, მაშინ, როდესაც თითოეული წერითი ნამუშევარი შეიცავს შვიდზე მეტ შეცდომას;

დ) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მოეთხე კურსის მოსწავლეებმა საქართველოს სსრ განსახკომიდან გაგზავნილი საკარნახო ტექსტი დამაკმაყოფილებლად ვერ დასწერეს. ასე მაგალითად, ქ. თბილისის პედსასწავლებელში 16 მოსწავლიდან ნიშანი „3“ მიიღო მხოლოდ ერთმა მოსწავლემ, გორის პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილი 10-ვე წერითი ნამუშევარი შეფასებულია „2“-ზე;

ე) ახალქალაქის, თბილისის, მახარაძის, ხაშურის და სხვ. პედაგოგიურ სასწავლებლებში არ ექცევა ყურადღება მოსწავლეთა მიერ შეცდომების გასწორებას, მოსწავლეთა საკრძნობ ნაწილს არა აქვს გამომუშავებული კალგრაფიული ხელი.

ა) საქართველოს სსრ განსახკომის მიერ გაგზავნილი ამოცანისა სრულებით ვერ ამოხსნეს გორისა, სიღნაღისა და ხაშურის პედსასწავლებლის მეოთხე კურსის მოსწავლეებმა;

ბ) ზოგიერთ პედსასწავლებელში პირველი სემესტრის განმავლობაში საკლასო წერისათვის მაგალითები და ამოცანები არ არის სწორად შერჩეული. ხშირად მოსწავლეებს ეძლევათ პედსასწავლებლის მე-4 კურსის მოსწავლისათვის მეტად მარტივი ამოცანა. მაგალითად, ახალქალაქის პედსასწავლებელში 13 დეკემბერს მიუციათ ასეთი ამოცანა: „ორ ქალაქს შორის მანძილი მატარებელმა ორ დღეში გაიარა. პირველ დღეს გაიარა მთელი მანძილის $\frac{8}{15}$ ნაწილი; რა მანძილია ამ ქალაქებს შორის, თუ პირველ დღეს 80 კმ-ით მეტია გავლილი, ვიდრე მეორე დღეს?“ ცხაკაიას პედსასწავლებელში 28/IX მიუციათ შემდეგი ამოცანა: „ორ საწყობში 17048 ცენტნერი და 63 კგ. ხორბალია, ერთში 566 ც-ით მეტია, ვიდრე მეორეში, რა რაოდენობის ხორბალია თითოეულ მათგანში“ და სხვ. მსგავსი მდგომარეობაა გორის პედსასწავლებელში;

გ) ზოგიერთ პედსასწავლებელში არ ექცევა სათანადო ყურადღება ჩანაწერების სიზუსტეს; მოსწავლეთა საგრძნობ ნაწილს არ აქვს გამომუშავებული წილადის ხაზის, ტოლობის ნიშნის თავის ადგილზე წერის მტკიცე ცოდნა-ჩვევა. ცხაკაიას პედსასწავლებლის მოსწავლეები წერენ: $184\frac{5}{8}$, $31\frac{1}{4}$ და სხვ.

დ) არ ექცევა ყურადღება გამოანგარიშების რაციონალურ ხერხების გამოყენებასა და უმარტივეს სახეზე დაყვანას (ახალქალაქის, გორის, ხაშურის პედსასწავლებლები);

ე) ზოგიერთ პედსასწავლებელში წერიტი ნამუშევრები არ სწორდება კეთილსინდისიერად. ახალქალაქის პედსასწავლებელში § ა—ში დასახელებული ამოცანა მოსწავლის მიერ ასეა ამოხსნილი: მატარებელმა პირველ დღეს გაიარა $\frac{8}{15}$ ნაწილი მთელი მანძილისა, ხოლო მეორე დღეს $\frac{7}{15}$ ნაწილი, ე. ი. პირველ დღეს მატარებელს გაუვლია

$\frac{1}{8}$ ნაწილით მეტი, ვიდრე მეორე დღეს, რაც შეადგენს 80 კმ.

1. გავიგოთ რამდენი კმ. გაუვლია პირველ დღეს?

$$80 : 1|8 = 80 \cdot 8 = 640 \text{ კმ.}$$

2. გავიგოთ რამდენი კმ. გაუვლია მეორე დღეს?

$$640 - 560 = 1200 \text{ კმ.}$$

3. გავიგოთ რამდენი კმ-ია ორ ქალაქს შორის?

$$640 + 560 = 1200 \text{ კმ.}.$$

მასწავლებლის მიერ, ამოცანის ამოხსნაში დაშვებული შეცდომები გასწორებული არ არის;

ვ) ადგილი აქვს ნამუშევრების ერთიმეორისაგან გადაწერის შემთხვევებს, რასაც ზოგიერთი მასწავლებელი არაავითარ ყურადღებას არ აქცევს. ბათუმის პედსასწავლებლის შვიდი მოსწავლის ნამუშევარი ერთნაირად არის შესრულებული, ყველას მიერ კითხვები ერთნაირად არასწორად არის ფორმულირებული; ასევე, ახალქალაქის პედსასწავლებლის მოსწავლეებს ამოცანები და მაგალითები ერთიმეორისაგან აქვთ გადაწერილი; ცხაკაიას, წულუკიძის, ხაშურის პედსასწავლებლის ყველა მოსწავლე ერთნაირ შეცდომას უშვებს;

ზ) ზოგიერთი პედსასწავლებლის მასწავლებელი წერითი ნამუშევრის შეფასების საქმეში იჩენს ლიბერალობას; გორის პედსასწავლებლის მოსწავლე კ-ს მასწავლებელი უწერს „3“-ს ისეთ ნამუშევარში, რომელიც არაავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება შეფასდეს 2-ზე მაღალი ნიშნით; არითმეტიკაში თბილისის პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილი 16 ნამუშევრიდან, რომელიც მასწავლებლის მიერ შეფასებულია „4“-ზე, არც ერთ მოსწავლეს საკონტროლო ნაწერში „4“ არ ეკუთვნის; ახალქალაქის პედსასწავლებლის მოსწავლე ზ. საკონტროლო სამუშაოს შესრულების დროს ამჟღავნებს წილადებზე მოქმედების უცოდინარობას. მიუხედავად ამისა, ნამუშევარს მასწავლებელი აფასებს „3“-ზე; ამავე პედსასწავლებლის მოსწავლე კ. 16|X მიცემულ ამოცანას ვერ ხსნის, მასწავლებელი ნამუშევარს აფასებს „4“-ზე; მოსწავლე ს. ამოცანის ამოხსნის დროს არ სვამს არც ერთ კითხვას, ნამუშევარი გადაწერილია, მასწავლებელი აფასებს „4“ ზე; ზესტაფონის პედსასწავლებლის მოსწავლე მ. ზ. 6|10 არ კვეცავს, ნიშანი + აქვს დასმული გაყოფის ნიშნის ნაცვლად და მასწავლებელი ნაშრომს აფასებს „5“-ზე. მსგავსი მდგომარეობა ბათუმისა და ცხაკაიას პედსასწავლებლებში;

თ) ზოგიერთ პედსასწავლებელში არასაკმაო რაოდენობით ტარდება საკლასო წერითი სამუშაოები; მაგალითად, გორისა და თბილისის პედსასწავლებლებში პირველ სემესტრში წერითი სამუშაო არითმეტიკაში ჩატარებულია 2-ჯერ, ამასთან თბილისის პედსასწავლებელში 30|XI-ს 34 მოსწავლიდან 25 მოსწავლე წერას არ ესწრებოდა, ხოლო ბათუმის პედსასწავლებელში არითმეტიკის მასწავლებ-

ლის დანაშაულებრივი უპასუხისმგებლობის შედეგად არითმეტიკაში არც ერთხელ არ ჩატარებულა წერიითი სამუშაო.

დასახელებულ პედაგოგიურ სასწავლებელში არსებული ეს ჩამორჩენა იმის შედეგია, რომ ქართული ენის, რუსული ენისა და არითმეტიკის მასწავლებლები სუსტად მუშაობენ და მოსწავლეებს ამ საგნებში ცოდნაჩვევებს ვერ აძლევენ.

ამასთან ერთად ზემოთაღნიშნული ნაკლოვანებანი იმიტაც არის გამოწვეული, რომ სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებლის დირექტორები და სასწავლო ნაწილის გამგეები არ უწევენ სათანადო დახმარებას და კონტროლს მასწავლებლებს და არ აქცევენ ჯეროვან ყურადღებას:

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) მოსწავლეთა მიერ მხატვრული ნაწარმოების ტექსტის საფუძვლიანად შესწავლას, შეგნებულ თხრობას, წიგნზე დამოუკიდებელ მუშაობას, ნაწარმოების მხატვრული და იდეური მხარის გამომხატველი ადგილების ამოწერას, გმირის დახასიათებას;

ბ) ლიტერატურული თემის სათანადოდ დამუშავებისათვის სხვადასხვა წყაროების (კრიტიკული ლიტერატურის, ბიოგრაფიული ცნობების, მემუარების) გამოყენებას;

გ) გრამატიკული კანონებისა და წესების გამოყენების უნარის გამომუშავების მიზნით გრამატიკულ ვარჯიშს, წერიითი ნამუშევრების გასწორებას და სხვ.

რუსულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) ლიტერატურული ტექსტის შეგნებულად წაკითხვას, მოსწავლეთა ლექსიკონის გამდიდრებას;

ბ) რუსული ენის გაკვეთილზე სისტემატურ ვარჯიშს. ამასთან, გრამატიკულ კანონებზე ვარჯიშობისათვის შინ დავალების მიცემას, მის კონტროლს, შეცდომების გასწორებას;

გ) წერიითი თემატიკის მრავალფეროვნებას და სხვ.

ზემოაღნიშნულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად აუცილებელია გატარდეს შემდეგი:

1. წერიითი მუშაობა კლასებისა და საგნების მიხედვით განისაზღვროს შემდეგი სახით:

ა) ქართული ენის ყოველ გაკვეთილზე საკლასო წერას დაეთმოს 15-20 წუთი. ამასთან, შინ შესასრულებლად მოსწავლეებს სისტემატურად მიეცეთ შესაფერი წერიითი დავალებები;

ქართულ ლიტერატურაში სემესტრის განმავლობაში ჩატარდეს საკლასო წერა—I და II კურსებზე არანაკლებ 8-სა, მესამე კურსზე არა ნაკლებ 7-სა და მეოთხე კურსზე არანაკლებ 6-სა; ამასთან, მოსწავლეებს სისტემატურად მიეცეთ საშინაო წერითი დავალებანი;

ბ) რუსულ ენაში სემესტრის განმავლობაში ჩატარდეს საკლასო წერა პირველ და მეორე კურსზე არანაკლებ 10-სა, მესამე და მეოთხე კურსზე არანაკლებ 8-ისა, ამასთან, ყოველ გაკვეთილზე ტარდებოდეს წერითი მუშაობა გარკვეულ ენობრივი სავარჯიშოსთან დაკავშირებით და შინ შესასრულებლად სისტემატურად ეძლეოდეთ მოსწავლეებს წერითი დავალებები;

გ) არითმეტიკაში სემესტრის განმავლობაში ჩატარდეს საკონტლო წერა მესამე კურსზე არანაკლებ 5-სა და მეოთხე კურსზე არა ნაკლებ 10-სა. ამასთან, არითმეტიკის ყოველ გაკვეთილზე ტარდებოდეს საკლასო წერითი ვარჯიში მაგალითებისა და ამოცანების ამოხსნაში და მოსწავლეებს სისტემატურად ეძლეოდეს სათანადო დავალებები შინ შესასრულებლად;

დ) საკლასო და საშინაო წერითი ნამუშევრების მომზადებულად ჩატარების მიზნით დგებოდეს სემესტრული საძუშაო გეგმები წერითი სამუშაოთა თემატიკისა და სახეების გათვალისწინებით;

ე) მასწავლებლის მიერ გულდასმით გასწორდეს, როგორც საკლასო, ისე საშინაო წერითი ნამუშევრები; შესწავლილ იქნას ტიპიური შეცდომები მოსწავლეთა ნამუშევრებში და ეწყობოდეს ვარჯიში დაშვებული შეცდომების გამოსასწორებლად;

ვ) დადგინდეს პედსასწავლებლის ყველა კურსის მოსწავლეთათვის, როგორც სავალდებულო წესი, წერით ნამუშევრებში დაშვებული ყოველი სახის შეცდომის (ორთოგრაფიული, სტილისტიკური, ფაქტიური, პუნქტუაციური) მოფიქრებულად და ფაქიზად გამოწერა და მისი სწორი ფორმით დაწერა, ხოლო მასწავლებლების მიერ „შეცდომების გასწორების“ გულდასმით შემოწმება.

თ) ყოველი წერითი ნამუშევარი (საკლასო, საშინაო) შეფასდეს სწორად, ხელმოწერილ იქნას მასწავლებლის მიერ და დაიწეროს თარიღი;

ი) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს სუფთა წერას, კალიგრაფიული ხელის გამოუმუშავებას;

დადგენილი იქნას, რომ მოსწავლე, რომელიც ვერ წერს ასოებს სწორად, არ იცის ასოების გადაბმულად წერა აბზაცის დაცვით, არ არის დაუფლებული სიტყვების გადატანის წესებს, მასწავლებლის ხელმძღვანელობით, წერის დედნის საფუძველზე, სისტემა-

ტურად ეწევა წერით ვარჯიშობას, სანამ მტკიცედ არ გამოიმუშავებს სათანადო ჩვევას.

გარდა ამისა:

1. ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

ა) ქართული ენის გაკვეთილებზე სისტემატურად წარმოებდეს ვარჯიში გრამატიკის კანონებისა და წესების დასაუფლებლად. სავარჯიშო ტექსტები შერჩეულ იქნას გავლილი პროგრამულ მასალებიდან. გაძლიერდეს დეფორმირებულ ტექსტზე მუშაობა;

ბ) ხდებოდეს მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგის სისტემატური შევსება ახალი სიტყვებითა და გამოთქმებით;

გ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მოსწავლეთა მიერ ნაწარმოების ტექსტის საფუძვლიანად შესწავლას, შეგნებულ თხრობას, წიგნზე დამოუკიდებელ მუშაობას, ნაწარმოების იდეურ და მხატვრულ ანალიზს;

ზ) საკითხები ლიტერატურის თეორიიდან შესწავლილ იქნას მხატვრულ ნაწარმოებთან დაკავშირებით და ამასთან ფართოდ იქნას დანერგილი ნაწარმოებიდან ისეთი ადგილების ამოწერის პრაქტიკა, რომელიც საჭიროა ნაწარმოების გმირის დახასიათებისათვის, ნაწარმოების იდეური და მხატვრული ღირებულების შეფასებისათვის;

დ) სისტემატურად სწარმოებდეს სხვადასხვა წყაროებზე (ბროშურის, ჟურნალ-გაზეთების, კრიტიკული სტატიების) დამოუკიდებელი მუშაობა, სათანადო ადგილების გამოყენება აზრის ნათელსაყოფად და დასასაბუთებლად, როგორც წერასა, ისე ზეპირმეტყველებაში. უზრუნველყოფილ იქნას მოსწავლეებისათვის ციტატების, თეზისების, კონსპექტების შედგენისა და გამოყენების ცოდნა-ჩვევის გამომუშავება;

2. რუსულ ენაში

ა) გრამატიკის სწავლება ორგანიულად დაუკავშირდეს მხატვრული ტექსტის შესწავლასა და ცოცხალ მეტყველებას;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს ბგერა-ასოების გამოთქმასა და სწორ წერას;

გ) სისტემატურად წარმოებდეს მოსწავლეთა ლექსიკური მარაგის გამდიდრება ახალი სიტყვებისა და გამოთქმების ახსნა-განმარტებით და მიღწეულ იქნას წერასა და ზეპირმეტყველებაში შეგნებულად გამოყენების უნარის გამომუშავება; ამ მიზნით ყოველ გაკვეთილზე ტარდებოდეს მუშაობა ცალკე რვეულში;

დ) ზეპირმეტყველების განვითარების მიზნით, განსაკუთრებით ფართოდ იქნას დანერგილი მოსწავლეთა მიერ სურათების აღწერისა და მისი მიხედვით მოთხრობის შედგენის პრაქტიკა და ხაზობარი წაკითხულის გარშემო (კითხვაზე პასუხის გაცემა, თავისუფალი თხრობა და სხვ.), წაკითხული წიგნების შესახებ თავისი აზრის გამოთქმა. ზეპირად დასწავლილის გამომეტყველებით წარმოთქმა, დასწავლილი მოთხრობის გეგმის შედგენა და შინაარსის გადმოცემა, კითხვებზე შესაფერისი ადგილების მონახვა ტექსტში და წაკითხვა, მოცემული სიტყვებისაგან მოთხრობის შედგენა და სხვ.;

ე) სისტემატურად ეძლეოდეს მოსწავლეებს, როგორც გრამატიკული ხასიათის სავარჯიშოები, ისე ნაწარმოებიდან აფორიზმების, სინონიმების, ეპიტეტების, პოეტური აღწერების ამოწერის მიზნით სათანადო დავალებები.

3. არითმეტიკაში

ა) გაძლიერდეს არითმეტიკულ ამოცანების ამოხსნაზე მუშაობა იმგვარად, რომ არითმეტიკის კურსის დამთავრებისას პედსასწავლებლის მოსწავლე დაუფლებული იყოს ყველა ტიპის მაგალითებისა და ამოცანის ამოხსნის და ჩაწერის ყველა ფორმას (გეგმით, მსჯელობით, პირობის მიხედვით ფორმულების შედგენა და სხვ.);

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს არითმეტიკული ჩანაწერის სისწორით დაუფლებას (აღნიშვნები, მოქმედების ჩაწერა ლოგიკური თანამიმდევრობით და ტექნიკურად უფრო მოხერხებული ფორმით);

გ) გაძლიერდეს მუშაობა გამოთვლების რაციონალური სახეების და ზეპირი ანგარიშის ხერხების დაუფლებაზე.

4. დავეალოხ დირექტორებსა და ხასწავლო ნაწილის გამგეებს:

ა) სისტემატურად დაესწრნენ ქართული ენისა და ლიტერატურის, რუსული ენისა და არითმეტიკის გაკვეთილებს;

ბ) ყოველმხრივ აღმოუჩინონ მასწავლებლებს საქირო დახმარება პროგრამის მაღალხარისხოვნად გავლის საქმეში;

დ) მოსწავლეთა ცოდნა-ჩვევის გამოვლინების მიზნით პირადად ჩაატარონ ყველა კურსზე სათანადო საკონტროლო წერიტი სამუშაოები, შედეგები განიხილონ პედაგოგიურ საბჭოს სხდომაზე და ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად დასაზონ სათანადო ღონისძიებანი.

5. დადგენილ იქნას, როგორც სავალდებულო წესი, რომ საქართველოს სსრ განსახკომში პედსასწავლებლის მიერ წარმოდგენილ

მე-5-7 კლასების ასაკის—597 ბავშვის (41⁰/₀); მცხეთის რაიონში—
მე-5-7 კლასების—296 (17⁰/₀), თბილისის რაიონში—1-4 კლასების ასაკის
642 (11⁰/₀), მე-5-7 კლასების—580 (31⁰/₀), ბაშკიჩეთის რაიონში—
მე-5-7 კლასების ასაკის—590 (29⁰/₀), გვეგეკორის რაიონში—მე-5-7
კლასების ასაკის—642 (16⁰/₀), აფხაზეთის ასსრ-ში მე-5-2 კლასების
ასაკის—3136 (21⁰/₀), სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში—მე-5-7
კლასების—1575 ბავშვი (4⁰/₀). მსგავსი მდგომარეობას აქვს ადგილი
ბოგდანოვკის, ბოლნისის, თეთრწყაროს, კლუხორის, მიაიაკოვსკის,
ცაგერის, დუშეთის, ბორჯომის, საგარეჯოს, ახალციხის, ცხაკაიასა
და სხვა რაიონებშიაც;

ბ) 1945 წლის სექტემბრიდან 1946 წლის იანვრამდე ბევრი
მოსწავლე ჩამოშორდა სკოლას. მაგალითად აქარის ასსრ ხულოს რა-
იონის სკოლებს ჩამოშორდა—650 მოსწავლე, ახალციხის რაიონში
—520, საგარეჯოს რაიონში—200, ტყიბულის რაიონში—260, ცხა-
კაიას რაიონში—276, ქ. ჭიათურის სკოლებს—160-მდე მოსწავლე
და ა. შ.

გ) ზოგ სკოლაში ადგილი აქვს მოსწავლეთა მიერ გაკვეთი-
ლების გაცდენის ხშირ შემთხვევებს. ბოლნისის რაიონის დარბა-
ზის საშუალო სკოლის 270 მოსწავლიდან მეცადინეობას მოსწავლე-
თა მხოლოდ 50-60⁰/₀ ესწრება. ამავე რაიონის ფახრალის საშუალო
სკოლაში 15 თებერვალს მე-6 კლასში 31 მოსწავლიდან მეცადინეო-
ბაზე მხოლოდ 10 მოსწავლე გამოცხადდა. ამავე რაიონის კაზრეთის
შვიდწლიან სკოლაში ნოემბრის შემდეგ ყველა კლასში მეცადინეო-
ბას მოსწავლეთა ერთი მესამედი აკლდება. თბილისის რაიონის ავ-
ქალის საშუალო სკოლაში 23 იანვარს 465 მოსწავლიდან მეცადინე-
ობაზე 233 მოსწავლე გამოცხადდა; ამავე რაიონის ბაგების შვიდ-
წლიან სკოლაში 31 იანვარს მე-2,-4 და მე 6 კლასების 54 მოსწავ-
ლიდან მეცადინეობას მხოლოდ 21 მოსწავლე დაესწრო. ასეთივე
მდგომარეობას აქვს ადგილი მცხეთის, სტალინირის და ზოგიერთ
სხვა რაიონის მთელ რიგ სკოლებშიაც.

საყოველთაო-საგაღმწესლო სწავლების კანონის გატარების საქ-
მეში შემოაღნიშნული ნაკლოვანებები შედეგია იმისა, რომ დასახე-
ლებულ რაიონებში სკოლის დირექტორები და სახალხო განათლების
განყოფილებების გამგეები სათანადო პასუხისმგებლობით არ ეკიდე-
ბიან—„7-დან 17 წლის ასაკამდე ბავშვთა და მოზარდთა აღრიცხვის
ორგანიზაციისა და საყოველთაო-საგაღმწესლო სწავლების კანონის
შესრულების კონტროლის წესის შესახებ“ საქართველოს სსრ სახალ-
ხო კომისართა საბჭოს 1943 წლის 28 დეკემბერს დამტკიცებულ

ინსტრუქციის განხორციელების საქმეს; არ აწარმოებენ საქირო აბ-
სნა-განმარტებას მოსახლეობაში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლებ-
ლების კანონის მნიშვნელობაზე და არ სვაძენ საკითხს ზემდგომი
ორგანოების წინაშე იმ სახლმმართველებისა და სასოფლო საბჭოს
თავმჯდომარეობის შესახებ, რომლებიც არადაშაკმაყოფილებლად
მუშაობენ საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გასატარე-
ბლად. ვბრძანებ:

1. დაევალოს აფხაზეთისა და აქარის ასრ განსახკომებს, სამ-
ხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ყველა სარაიონო და საქალაქო
განათლების განყოფილებებს:

ა) 1946 წლის 28 მარტამდე ცალკე სკოლების მიხედვით დაა-
ზუსტონ სკოლიდან ჩამოშორებულ და სკოლისგარეთ დარჩენილ
ბავშვთა რაოდენობა, საფუძვლიანად შეისწავლონ მათი სათანადო
კლასებში დაბრუნების საკითხი და ის მოსწავლეები, რომლებსაც
გაცდენილი აქვთ 45 სასწავლო დღეზე ნაკლები, ეხლავე ჩააბან სწავ-
ლებაში, ხოლო იმ ბავშვების ჩაბმა სკოლებში, რომელთაც 45 სას-
წავლო დღეზე მეტი აქვთ გაცდენილი—გაითვალისწინონ 1946-47
სასწავლო წლის 1 სექტემბრიდან;

ბ) საფუძვლიანად შეისწავლონ მოსწავლეთა სკოლიდან ჩამოშო-
რების მიზეზები და იმ მოსწავლეებისათვის მატერიალური დახმარე-
ბის გაწევის მიზნით, რომლებიც ტანსაცმელისა და ფეხსაცმლის
უქონლობის გამო სკოლაში ვერ ცხადდებიან, საკითხი დასვან ხელმძ-
ღვანელი ორგანოების წინაშე;

გ) ფართო აბსნა-განმარტებითი მუშაობა ჩაატარონ მოსახლეო-
ბაში საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების მნიშ-
ვნელობის შესახებ და იმ მშობლებისა და მეურვეების წინააღმდეგ,
რომლებიც ბავშვებს არ გზავნიან სკოლაში, მიიღონ კანონით გათ-
ვალისწინებული ზომები;

დ) სისტემატური კონტროლი დააწესონ სახლმმართველებისა
და სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარეების მიერ საქართველოს სსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1943 წლის 28 დეკემბრის დადგენილე-
ბის განხორციელებაზე და იმ სახლმმართველისა და სასოფლო საბ-
ჭოს თავმჯდომარის მიმართ, რომლებიც არ ზრუნავენ საყოველთაო-
სავალდებულო სწავლების კანონის გატარებაზე, ზომების მისაღებად
დასვან საკითხი სათანადო ორგანოების წინაშე;

ე) არ დაუშვან მოსწავლეთა მოწყვეტა მეცადინეობიდან სასო-
ფლო-სამეურნეო სამუშაოებში გამოყენების მიზნით და ამ საქმეში

დამნაშავე პირთა შესახებ საკითხი აღძრან სათანადო ორგანიზაციის
წინაშე, ორგანიზაციული ზომების მისაღებად.

საქართველოს
საბჭოთაო
საგარეო
აღმსრებელი
ბიუროს
გამგზავნი

**2 დაევალოს დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლის
დირექტორებს (გამგეებს):**

ა) სასკოლო უბნის მიხედვით ერთი დეკადის ვადაში დააზუსტონ მიმდინარე სასწავლო წლის განმავლობაში დაწყებითი შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების სხვადასხვა კლასებიდან ჩამოშორებულ მოსწავლეთა სიები, შეისწავლონ მათი სკოლიდან ჩამოშორების მიზეზები, ადგილობრივ ორგანოებთან და მშობელთა კომიტეტებთან ერთად დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მათი სკოლებში დასაბრუნებლად;

ბ) ქალაქად სახლმმართველებთან და სოფლად სასოფლო-სამეურნეობებთან ერთად, დაწესებულ ვადებში, აღრიცხონ წინაწლებში სკოლებიდან ჩამოშორებული მოსწავლეები და ის ბავშვები, რომლებსაც 1946 წლის 1 სექტემბერს შეუსრულდებათ 7 წელი და ამ თავითვე დასახონ საჭირო ღონისძიებანი 1946-47 სასწავლო წლის დასაწყისიდან მათი სკოლაში მთლიანად ჩაბმის უზრუნველსაყოფად;

გ) გადაჭრით აღკვეთონ მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების გაცდენის შემთხვევები: ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში შეამოწმონ მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების გაცდენის მიზეზები, ჩააბან ამ მუშაობაში მოსწავლეთა მშობლები, დააკისრონ მათ პასუხისმგებლობა და უზრუნველყოფონ ამ დარგში მოსწავლეთა წესების ზუსტად გატარება სკოლაში;

დ) დაევალოს განათლების განყოფილების გამგეებს ა/წ—23 მარტამდე ეს ბრძანება განიხილონ დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორების (გამგეების) თათბირზე და დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რომელიც უზრუნველყოფს საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში არსებულ ნაკლოვანებათა სრულ ლიკვიდაციას.

საქართველოს სსრ განათლების

სახალხო კომისარი: მ. კუპრამძე

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქ. სსრ განათლების
სახალხო კომისარი ვ. კუპრაძე.
1945 წ. 15 დეკემბერი.

შინაგანაწესი

პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებლისა

1. პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში ცხოვრების უფლება აქვთ მხოლოდ პედსასწავლებლის მოსწავლეებს.

2. პედსასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში კატეგორიულად აკრძალულია მოსწავლეთა ოჯახის წევრებისა და ამასთანავე პედსასწავლებლის თანამშრომელთა ცხოვრება.

3. პედსასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში მოსწავლეთა ჩასახლება ხდება დირექტორის წერილობითი განკარგულებით, რომელსაც ხელს აწერს პედსასწავლებლის დირექტორი, ან მისი თანამშემწე ადმინისტრაციულ-სამწეო ნაწილში.

4. მოსწავლეებს საერთო საცხოვრებელში ეძლევათ საცხოვრებელი ადგილი სასწავლო წლის დასრულებამდე. საერთო საცხოვრებლიდან საერთო საცხოვრებელში, ან საერთო საცხოვრებლის ერთი ოთახიდან მეორე ოთახში გადაყვანა წლის განმავლობაში შეიძლება მოხდეს მხოლოდ სასწავლებლის დირექტორის განკარგულებით.

5. საერთო საცხოვრებელში ჩასახლებისას მოსწავლე ვალდებულია გაიაროს სამედიცინო და სანიტარული შემოწმება.

6. საერთო საცხოვრებელში შესვლა დასაშვებია ღამის 11 საათამდე.

7. საერთო საცხოვრებელში გარეშე პირთა ყოფნა დასაშვებია საღამოს 10 საათამდე საერთო საცხოვრებლის კომენდანტის მიერ გაცემული საშვით.

8. საერთო საცხოვრებელში მცხოვრებთ პედსასწავლებლის დირექტორს უზრუნველჰყოფს: საწოლით (თითოეულ მოსწავლეს თი-

თო) სკამებით, ინდივიდუალური, დახურული ან ღია კარადებით (ორ მოსწავლეზე ერთი), მაგიდით, გადასათარებლითა და მაგიდის ლამაფით (ოთხ მოსწავლეზე ერთი), ტანისამოსის ჩამოსაკიდებლით, ჩაიდნით ან გრაფინით, რადიორეპროდუქტორით (თითო ოთახზე თითო). ლოგინის თეთრეული მიეცემათ ყველა მოსწავლეს.

9. საერთო საცხოვრებლის ადმინისტრაცია საერთო საცხოვრებლებში მცხოვრებთ უზრუნველყოფს ცხელი წყლით დილითა და საღამოს.

10. ოთახების დაგვა-დასუფთავება სწარმოებს ტექნიკური მუშაკების მიერ დღეში ერთხელ. იატაკის მორეცხვა, ფანჯრებისა და დგამაფეჯეულობის დაწმენდა სწარმოებს შეიდდლიურში არა ნაკლებ ერთისა.

11. საწოლებისა და პირადი ნივთების დასუფთავება სწარმოებს მოსწავლეთა მიერ.

საერთო საცხოვრებელში შემოღებულია მოსწავლეთა ყოველდღიური მორიგეობა. მორიგე პასუხისმგებელია საერთო საცხოვრებლის სანიტარულ-ჰიგიენურ პირობებზე.

12. მოსწავლეს ავადმყოფობის შემთხვევაში, ექიმის დასკვნის საფუძველზე, ადმინისტრაცია აგზავნის განსაკუთრებულ შენობაში (იზოლიატორში) ან საავადმყოფოში.

13. მოსწავლენი, რომლებიც საერთო საცხოვრებელში ცხოვრობენ, ვალდებული არიან დაიცვან წესრიგი და გაუფრთხილდნენ საერთო საცხოვრებლის ინვენტარს.

14. მოსწავლენი, რომლებიც არდადეგებთან დაკავშირებით დროებით სტოვებენ საერთო საცხოვრებელს, ვალდებულნი არიან თავიანთი ნივთები შესანახავად ჩააბარონ საერთო საცხოვრებლის საწყობს. ჩაუბარებელი ნივთების დაკარგვის შემთხვევაში ადმინისტრაცია პასუხს არ აგებს.

15. საერთო საცხოვრებლის ოთახიდან რომელიმე ნივთის გამოტანა, საერთო საცხოვრებლის კომენდანტის ნებართვის გარეშე, აკრძალულია.

16. ოთახში წესრიგის დაცვის მიზნით, ოთახში მცხოვრებთაგან გამოიყოფა მამასახლისი. ოთახის მამასახლისს ამტკიცებს პედსასწავლებლის დირექტორი.

17. თეთრეულის რეცხვა ოთახებსა და დერეფნებში კატეგორიულად აკრძალულია. თეთრეულის სარეცხად გამოყოფილ უნდა იქნას სპეციალური ოთახი, ან შენობა სამრეცხაოსათვის, თუ საერთო საცხოვრებელთან ამის შესაძლებლობა არის. ნავაგის ჩასაყრე-

ლად საერთო საცხოვრებლის ეზოში იდგმება სპეციალური ყუთები.

18. საცხოვრებელ ოთახებსა და დერეფნებში აკრძალულია უთოს და ნავთქურების ანთება, აგრეთვე ელექტრონისა და რადიოსათვის სათანადო ნებართვის გარეშე ცალკე წერტების შექმნა.

19. საერთო საცხოვრებელში ბრძანებები და განცხადებანი გამოკრული უნდა იქნას სპეციალურ ვიტრინებში, რომელიც იდგმება საცხოვრებლის კომენდანტის მიერ მიჩნეულ ადგილზე.

20. საერთო საცხოვრებელში საღამოს 11 საათის შემდეგ აკრძალულია ხმამაღალი ლაპარაკი, სიმღერა, ცეკვა, მუსიკალური საკრავების დაკვრა და სხვა სახის მეცადინეობა, რომელიც დაარღვევს სიჩუმეს, როგორც ოთახებში, ისე საერთო სარგებლიანობაში მყოფ ადგილებში.

მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მეცადინეობისათვის განკუთვნილ დროს დაცული უნდა იქნას სრული სიჩუმე.

21. კატეგორიულად აკრძალულია საერთო საცხოვრებელში მაგარი სასმელების შემოტანა და სმა, ოთახებში თამბაქოს მოწევა და აგრეთვე აზარტული თამაში.

22. მოსწავლეები ვალდებული არიან გაუფრთხილდნენ საზოგადოებრივ ქონებას; ავეჯის გაფუჭების შემთხვევაში მატერიალური პასუხისმგებლობა ეკისრება იმ მოსწავლეს, რომელმაც დააზიანა იგი. პედსასწავლებლის დირექტორის შეხედულების მიხედვით, მასვე შეიძლება დაედოს დისციპლინარული სასჯელი.

23. პასუხისმგებლობა საერთო საცხოვრებლის მდგომარეობაზე, შენობის რემონტზე, მოწყობილობაზე ეკისრება პირადად სასწავლებლის დირექტორსა და მის თანაშემწეს ადმინისტრაციულ-სამნეო ნაწილში

24. საერთო საცხოვრებლის სრული დეზინფექცია უნდა ჩატარდეს არა ნაკლებ ერთისა წელიწადში (სასწავლო წლის დასაწყისში).

25. მოსწავლე სტიპენდიანტი საერთო საცხოვრებელში ცხოვრებისათვის იხდის ქირას თვეში 5 მანეთს, ხოლო ლოგინის თეთრეულით სარგებლობისათვის თვეში 2 მანეთს.

26. მოსწავლენი, რომლებიც სტიპენდიას არ ღებულობენ, მაგრამ ცხოვრობენ საერთო საცხოვრებელში, ქირას იხდიან დირექტორის გადაწყვეტილებით, მოსწავლის მატერიალური პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა უმეტეს იმ გადასახადისა, რომელსაც იხდის იმავე კურსის მოსწავლე სტიპენდიანტი.

საერთო საცხოვრებლის სარგებლობისათვის მოსწავლეს ქირა

დამნაშავე პირთა შესახებ საკითხი აღძრან სათანადო ორგანოების
წინაშე, ორგანიზაციული ზომების მისაღებად.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

**2 დაევალოს დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლის
დირექტორებს (გამგეებს):**

ა) სასკოლო უბნის მიხედვით ერთი დეკადის ვადაში დააზუს-
ტონ მიმდინარე სასწავლო წლის განმავლობაში დაწყებითი შვიდ-
წლიანი და საშუალო სკოლების სხვადასხვა კლასებიდან ჩამოშორე-
ბულ მოსწავლეთა სიები, შეისწავლონ მათი სკოლიდან ჩამოშორე-
ბის მიზეზები, ადგილობრივ ორგანოებთან და მშობელთა კომიტე-
ტებთან ერთად დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მათი სკოლე-
ბში დასაბრუნებლად;

ბ) ქალაქად სახლმმართველებთან და სოფლად სასოფლო-საბ-
ჭოებთან ერთად, დაწესებულ ვადებში, აღრიცხონ წინაწლებში სკო-
ლებიდან ჩამოშორებული მოსწავლეები და ის ბავშვები, რომლებსაც
1946 წლის 1 სექტემბერს შეუსრულდებათ 7 წელი და ამ თავითვე
დასახონ საჭირო ღონისძიებანი 1946-47 სასწავლო წლის დასაწყი-
სიდან მათი სკოლაში მთლიანად ჩაბმის უზრუნველსაყოფად;

გ) გადაჭრით აღკვეთონ მოსწავლეთა მიერ გაკვეთილების გაც-
დენის შემთხვევები: ყოველ ცალკეულ შემთხვევაში შეამოწმონ მოს-
წავლეთა მიერ გაკვეთილების გაცდენის მიზეზები, ჩააბან ამ მუშა-
ობაში მოსწავლეთა მშობლები, დააკისრონ მათ პასუხისმგებლობა
და უზრუნველყოფონ ამ დარგში მოსწავლეთა წესების ზუსტად გატა-
რება სკოლაში;

ვ) დაევალოს განათლების განყოფილების გამგეებს ა/წ—23 მარ-
ტამდე ეს ბრძანება განიხილონ დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუ-
ალო სკოლების დირექტორების (გამგეების) თათბირზე და დასახონ
კონკრეტული ღონისძიებანი, რომელიც უზრუნველყოფს საყოველ-
თაო-სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების საქმეში არსებულ
ნაკლოვანებათა სრულ ლიკვიდაციას.

საქართველოს სსრ განათლების

სახალხო კომისარი: ვ. კუპრაძე

ვა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქ. სსრ განათლების
სახალხო კომისარი ვ. კუპრაძე.
1945 წ. 15 დეკემბერი.

შინაგანაწესი

პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებლისა

1. პედაგოგიური სასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში ცხოვრების უფლება აქვთ მხოლოდ პედსასწავლებლის მოსწავლეებს.

2. პედსასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში კატეგორიულად აკრძალულია მოსწავლეთა ოჯახის წევრებისა და ამასთანავე პედსასწავლებლის თანამშრომელთა ცხოვრება.

3. პედსასწავლებლის საერთო საცხოვრებელში მოსწავლეთა ჩასახლება ხდება დირექტორის წერილობითი განკარგულებით, რომელსაც ხელს აწერს პედსასწავლებლის დირექტორი, ან მისი თანაშემწე ადმინისტრაციულ-სამწევო ნაწილში.

4. მოსწავლეებს საერთო საცხოვრებელში ეძლევათ საცხოვრებელი ადგილი სასწავლო წლის დასრულებამდე. საერთო საცხოვრებლიდან საერთო საცხოვრებელში, ან საერთო საცხოვრებლის ერთი ოთახიდან მეორე ოთახში გადაყვანა წლის განმავლობაში შეიძლება მოხდეს მხოლოდ სასწავლებლის დირექტორის განკარგულებით.

5. საერთო საცხოვრებელში ჩასახლებისას მოსწავლე ვალდებულია გაიაროს სამედიცინო და სანიტარული შემოწმება.

6. საერთო საცხოვრებელში შესვლა დასაშვებია ღამის 11 საათამდე.

7. საერთო საცხოვრებელში გარეშე პირთა ყოფნა დასაშვებია საღამოს 10 საათამდე საერთო საცხოვრებლის კომენდანტის მიერ გაცემული საშვით.

8. საერთო საცხოვრებელში მცხოვრებთ პედსასწავლებლის დირექტორს უზრუნველჰყოფს: საწოლით (თითოეულ მოსწავლეზე თი-

თო) სკამებით, ინდივიდუალური, დახურული ან ღია კარადებით (რომოსწავლეზე ერთი), მაგიდით, გადასაფარებლითა და მაგიდის ფით (ოთხ მოსწავლეზე ერთი), ტანისამოსის ჩამოსაკიდებლით, ჩაიდნით ან გრაფინით, რადიორეპროდუქტორით (თითო ოთახზე თითო). ლოგინის თეთრეული მიეცემათ ყველა მოსწავლევს.

9. საერთო საცხოვრებლის ადმინისტრაცია საერთო საცხოვრებლებში მცხოვრებთ უზრუნველჰყოფს ცხელი წყლით დილითა და საღამოს.

10. ოთახების დაგვა-დასუფთავება სწარმოებს ტექნიკური მუშაკების მიერ დღეში ერთხელ. იატაკის მორეცხვა, ფანჯრებისა და დგამაფეჯეულობის დაწმენდა სწარმოებს შვიდღლიურში არა ნაკლებ ერთისა.

11. საწოლებისა და პირადი ნივთების დასუფთავება სწარმოებს მოსწავლეთა მიერ.

საერთო საცხოვრებელში შემოღებულია მოსწავლეთა ყოველღლიური მორიგეობა. მორიგე პასუხისმგებელია საერთო საცხოვრებლის სანიტარულ-ჰიგიენურ პირობებზე.

12. მოსწავლეს ავადმყოფობის შემთხვევაში, ექიმის დასკვნის საფუძველზე, ადმინისტრაცია აგზავნის განსაკუთრებულ შენობაში (იზოლიატორში) ან საავადმყოფოში.

13. მოსწავლენი, რომლებიც საერთო საცხოვრებელში ცხოვრობენ, ვალდებული არიან დაიცვან წესრიგი და გაუფრთხილდნენ საერთო საცხოვრებლის ინვენტარს.

14. მოსწავლენი, რომლებიც არდადეგებთან დაკავშირებით დროებით სტოვებენ საერთო საცხოვრებელს, ვალდებულნი არიან თავიანთი ნივთები შესანახავად ჩააბარონ საერთო საცხოვრებლის საწყობს. ჩაუბარებელი ნივთების დაკარგვის შემთხვევაში ადმინისტრაცია პასუხს არ აგებს.

15. საერთო საცხოვრებლის ოთახიდან რომელიმე ნივთის გამოტანა, საერთო საცხოვრებლის კომენდანტის ნებართვის გარეშე, აკრძალულია.

16. ოთახში წესრიგის დაცვის მიზნით, ოთახში მცხოვრებთაგან გამოიყოფა მამასახლისი. ოთახის მამასახლისის ამტკიცებს პედსასწავლებლის დირექტორი.

17. თეთრეულის რეცხვა ოთახებსა და დერეფნებში კატეგორიულად აკრძალულია. თეთრეულის სარეცხად გამოყოფილ უნდა იქნას სპეციალური ოთახი, ან შენობა სამრეცხაოსათვის, თუ საერთო საცხოვრებელთან ამის შესაძლებლობა არის. ნავაგის ჩასაყრე-

ლად საერთო საცხოვრებლის ეზოში იდგმება სპეციალური ყუთები.
18. საცხოვრებელ ოთახებსა და დერეფნებში აკრძალულია უტოს და ნავთქურების ანთება, აგრეთვე ელექტრონისა და ოსათვის სათანადო ნებართვის გარეშე ცალკე წერტილების შექმნა.

19. საერთო საცხოვრებელში ბრძანებები და განცხადებანი გამოკრული უნდა იქნას სპეციალურ ვიტრინებში, რომელიც იდგმება საცხოვრებლის კომენდანტის მიერ მიჩნეულ ადგილზე.

20. საერთო საცხოვრებელში სალამოს 11 საათის შემდეგ აკრძალულია ხმამაღალი ლაპარაკი, სიმღერა, ცეკვა, მუსიკალური საკრავების დაკრა და სხვა სახის მეცადინეობა, რომელიც დაარღვევს სიჩუმეს, როგორც ოთახებში, ისე საერთო სარგებლიანობაში მყოფ ადგილებში.

მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მეცადინეობისათვის განკუთვნილ დროს დაცული უნდა იქნას სრული სიჩუმე.

21. კატეგორიულად აკრძალულია საერთო საცხოვრებელში მაგარი სასმელების შემოტანა და სმა, ოთახებში თამბაქოს მოწევა და აგრეთვე აზარტული თამაში.

22. მოსწავლეები ვალდებული არიან გაუფრთხილდნენ საზოგადოებრივ ქონებას; ავეჯის გაფუჭების შემთხვევაში მატერიალური პასუხისმგებლობა ეკისრება იმ მოსწავლეს, რომელმაც დააზიანა იგი. პედსასწავლებლის დირექტორის შეხედულების მიხედვით, მასვე შეიძლება დაედოს დისციპლინარული სასჯელი.

23. პასუხისმგებლობა საერთო საცხოვრებლის მდგომარეობაზე, შენობის რემონტზე, მოწყობილობაზე ეკისრება პირადად სასწავლებლის დირექტორსა და მის თანაშემწეს ადმინისტრაციულ-სამნეო ნაწილში

24. საერთო საცხოვრებლის სრული დეზინფექცია უნდა ჩატარდეს არა ნაკლებ ერთისა წელიწადში (სასწავლო წლის დასაწყისში).

25. მოსწავლე სტიპენდიანტი საერთო საცხოვრებელში ცხოვრებისათვის იხდის ქირას თვეში 5 მანეთს, ხოლო ლოგინის თეთრუხლით სარგებლობისათვის თვეში 2 მანეთს.

26. მოსწავლენი, რომლებიც სტიპენდიას არ ღებულობენ, მაგრამ ცხოვრობენ საერთო საცხოვრებელში, ქირას იხდიან დირექტორის გადაწყვეტილებით, მოსწავლის მატერიალური პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა უმეტეს იმ გადასახადისა, რომელსაც იხდის იმავე კურსის მოსწავლე სტიპენდიანტი.

საერთო საცხოვრებლის სარგებლობისათვის მოსწავლეს ქირა

ბ) გეგმეპკორის საშუალო სკოლის ყოფილ დირექტორს — კიორ /
ლე ამბაკოს-ძე ბერიას;

გ) ქ. მახარაძის ლესელიძის სახელობის საშუალო სკოლის დირექტორს — დი-
რექტორს — ტუშა გრიგოლის ასულ დოლიძეს;

დ) ზესტაფონის ქალთა მე-2 საშუალო სკოლის დირექტორს —
სოფიო პანტელეიმონის ასულ გოგოლაძეს;

ე) წულუკიძის ვაჟთა საშუალო სკოლის დირექტორს — ილია
ივანეს-ძე ჩხენკელს და

ვ) სიღნაღის რაიონის ანაგის საშუალო სკოლის დირექტორს —
ალექსანდრე სიმონის-ძე მჭედლიშვილს.

2. დაევალოს სარაიონო და საქალაქო განათლების განყოფი-
ლებათა გამგეებს გააძლიერონ კონტროლი ცოდნის შეფასების საქ-
მეზე, პირადად უხელმძღვანელონ ოქროსა და ვერცხლის მედლით
დასაჯილდოებელ კანდიდატთა წამოყენების საქმეს და ოქროსა და
ვერცხლის მედლით დასაჯილდოებლად წამოაყენონ ნამდვილად ღირ-
სეული მოსწავლენი.

3. დაევალოს სსრ განსახკომის დაწყებითი და საშუალო, მუშა
და სოფლის ანალგაზრდობისა და მოზრდილთა სკოლების სამმართვე-
ლოებს დააწესონ მტკიცე კონტროლი ოქროსა და ვერცხლის მედ-
ლით დასაჯილდოებლად წარმოდგენილ კანდიდატთა შესწავლა-შერ-
ჩევაზე.

4. დაევალოს განათლების განყოფილებათა გამგეებს ა. წ. 25
მარტამდე ეს ბრძანება განიხილონ საშუალო სკოლის დირექტორე-
ბის და სასწავლო ნაწილის გამგეების თათბირებზე, ხოლო სკოლის
დირექტორებმა პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე.

საქართველოს სსრ განათლების
სახალხო კომისარი ვ. კუპრაძე.

პ.მგ. რედაქტორი მ. ბურჭულაძე

ტირაჟი 2000. ხელმოწერილია დასაბეჭდად 20/III 1946 წ. უგ 01605
სტამბის შეკვ. № 558. ანაწყ. ზომა 6×10.

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი“,
ქ. თბილისი, ლენინის ქ. № 28.